
Plats och tid Teams kl. 13:00-17:00

Plats och tid för justering

Protokollet omfattar §§15-22

Utses att justera Agneta Ängsås

Underskrifter

Sekreterare
Hanna Wickström

Ordförande
Mats Dahlberg Jonas Lennerthson

Justerande
Agneta Ängsås

Anslag/bevis Protokollet är justerat och anslaget på
kommunens digitala anslagstavla.

Datum för publicering

Datum för avpublicering

**Förvaringsplats för
Protokollet**

Falu kommun
Landsbygdsrådet

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum
2021-08-26

Innehållsförteckning

- § 15 Ordförande öppnar mötet
- § 16 Bredband i Falun
- § 17 Ytterbyn 2030-en scenarioanalys av framtidens uppkopplade samhälle och konsekvenser av utebliven fiberutbyggnad.
- § 18 Diskussion om bredband på Landsbygden i Falun
- § 19 Uppdatering av projektet Landsbyggare Falun
- § 20 MOS Ansökningar om projektmedel ur Stiftelsen för fritidens främjande i Falu kommun 2021
- § 21 Övriga frågor
- § 22 Ordföranden avslutar mötet

§ 15 Ordförande öppnar mötet**Beslut**

Agneta Ängsås utses till justerare för mötet.

Sammanfattning

Mats Dahlberg var tvungen att avvika från ordförandeposten p.ga. tekniskt problem vid kl.15.00. Jonas Lennerthson, vice ordförande, tog över ordförandeposten och slutförde mötet enligt planerat innehåll.

Protokollen från tidigare möten kommer att läggas in i netpublicator.

§ 16 Bredband i Falun**Sammanfattning**

Tommy Åberg från Falu Energi och vatten informerar om fiberutbyggnaden på Falu kommuns landsbygd

Falun antog sin bredbandsstrategi 2013 vilken bygger på att 90% av kommunens invånare ska ha närhet till bredband. Utbyggnadsmålen för Falu kommun 2020:

- 90% > 100mbit/s (fiber)
- 30% > 30mbit/s (annan teknik)
- De nationella målen ligger på 95% 2020 och 98% 2025

Falu kommuns bredbandsstrategi bygger på att det inte bara är kommunen som ska bygga fiber till sina invånare utan att flera aktörer ska hjälpas åt så att kommunen kan nå målet. Nuläget för tillgången till/ absolut närhet till fiber i Falu kommun är 90% för hela kommunen totalt men en uppdelning på 94% i tätorten och 50% på landsbygden. Förutsättningarna för att FEV ska bygga fiber idag är att anslutningsgraden ligger på 85% fastboende och 50% fritidshus förutsatt bidrag. Vissa områden byggs även utan bidrag.

De utmaningar som fiberutbyggnaden står inför i Falun är att kommunen är stor geografiskt med stundvis svår terräng som berg och hårda jordarter samt att kommunen har mycket landsbygd som är utspridd på många mindre byar med få hushåll i varje by. För att få ihop kalkylen att bygga fiber på landsbygden i Falun så är aktörerna (kommun, såväl som privata) beroende av bidrag för att kunna bygga ut men det kan vara svårt trots bidrag. Det är långt ifrån alla fastigheter som är intresserade av att ansluta sig till fiber vilket gör att det ofta saknas en kostnadstäckning och då går det inte att bygga ut fibern. Det finns idag aktörer som erbjuder andra tekniker vilket är bra ur en aspekt men problematiskt ur aspekten att det ofta gör att det inte går att bygga fiber på platsen då kostnadstäckningen blir för låg. I längden är fibernätet en säkrare infrastruktur än trådlösa lösningar då samhället idag ständigt kräver mer data och de mobila lösningarna inte klarar av lika mycket dataöverföring som fiber gör. Idag är det få privata aktörer som är intresserade av att bygga fiber i Falu kommun utöver kommunens bolag Falu Energi och Vatten (FEV).

Det finns främst två stödsystem för fiberutbyggnad i Sverige på nationell nivå. Det första är Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och riktar sig till ortssammanbindande nät (funnits under sex års tid) och den andra är Landsbygdsprogrammet (LBP) som riktar sig till områdesnät (slut sedan två år tillbaka). Regeringen har beslutat att tilldela Post-och telestyrelsen (PTS) 1,6 miljarder kronor 2021 för ett nytt statligt stödsystem för områdesnät. Falu Energi och Vatten har ansökt om 46 miljoner i stöd för 18 områden. Totalt har det ansökts om 29 projekt i Falu kommun vilket innebär att 21 projekt har sökts av privata aktörer. Totalt ansöktes det i hela Sverige för 7,4 miljarder kronor varva IP-Only ansökte om 3 miljarder kr själva. IP-Only hade 85 heltidsanställda som arbetade med bidragsansökningarna inför ansökningsomgång ett hos PTS.

År 2022 får PTS ytterligare 800 miljoner kr för områdesnät och 2023 respektive 2024 tilldelas PTS 200 miljoner kr per år att dela ut som stöd för fiberutbyggnaden. Det är hård konkurrens om stöden och själva ansökningsomgången är designad så att mest "mest villor för pengarna" vinner projektstödet vilket missgynnar svåråtkomliga områden/områden med få hushåll som skulle behöva stöd för att få ned fiber i backen då kostnaden är högre per hushåll. Det finns även ett kommunalt bidrag från Falu kommun som går att söka för områdesnät där andra stöd inte räcker till.

Viktiga framgångsfaktorer för fortsatt fiberutbyggnad i Falun är att det kommer in stödmedel både från statligt håll och från kommunen. En hög anslutningsgrad vid varje områdesnät för att säkra utbyggnaden där lojalitet och samverkan i byarna blir nyckelfaktorer för att öka anslutningsgraderna. Innovativa lösningar för att sänka byggkostnaderna vilket gör det möjligt att bygga i områden med svårare terräng eller få hus. Att det är "fri lejd" att bygga fibern för att få ihop ekonomin i projekten då det inte finns utrymme att betala ersättning för markupplåtelse.

**§ 17 Ytterbyn 2030-en scenarioanalys av framtidens
uppkopplade samhälle och konsekvenser av
utebliven fiberutbyggnad.**

Sammanfattning

Therese Balksjö informerar om rapporten Ytterbyn 2030

Therese läser upp två olika scenarier ur rapporten Ytterbyn 2030, det första scenen handlar om hur livet i Ytterbyn kan se ut med väl utbyggt fibernät och den andra scenen handlar om hur livet i Ytterbyn skulle kunna se ut utan ett väl utbyggt fibernät. Dessa scenarier var utdrag från en rapport som RISE Research Institutes of Sweden har skrivit, på uppdrag av Svenska stadsnätetsföreningen. Rapporten heter Ytterbyn 2030 - en scenarioanalys av framtidens uppkopplade samhälle - och konsekvenser av utebliven fiberutbyggnad.

Till varje scenario som beskrivs i rapporten framträder mer specifika tillämpningar av digitala tjänster och teknik samt vilka krav det ställer på tekniken i form av bredbandsuppkoppling och relaterad infrastruktur. Även riskerna och konsekvenserna av att inte uppnå dessa krav som beskrivs i rapporten. Rapporten presenterar också konkreta rekommendationer för att undvika dessa risker och vilka åtgärder som bör implementeras för att upprätthålla de specifika kraven uppkoppling som rapporten tar upp.

Rapporten syftar till att ge en insyn och förståelse för vilka möjligheter som ett uppkopplat samhälle kan erbjuda samt hur ett samhälle kan påverkas om olika aktörer som exempelvis offentlig sektor, enskilda individer och företag saknar en fullgod uppkoppling i en snabbt digitaliserad värld. Ett viktigt syfte med rapporten är att öka förståelsen för vilka tekniska förutsättningar som behövs för att delta fullt ut i det digitala samhället.

Det är många aktörer i samhället som har en roll och åsikt om bredbandsutbyggnaden och dess betydelse, utifrån en mängd perspektiv och olika kunskapsnivåer. I dagens debatt om bredbandsutbyggnaden och dess behov i dagens Sverige uppkommer det ofta flera missförstånd och antaganden som inte är korrekta. Ibland handlar det om tekniska missförstånd och ibland handlar det om antaganden om samhällets benägenhet att förändras eller inte förändras.

Rapporten Ytterbyn 2030 är byggt på följande tre förtydliganden:

1. Behoven av robust och snabb bredbandsuppkoppling för att kunna leva och arbeta digitalt på lika villkor i hela landet är inte uppfyllda idag.
2. Kraven på bandbredd kommer att öka framöver med allt fler och allt mer krävande tjänster.
3. Fiber och 5G är mestadels kompletterande teknologier, inte konkurrerande teknologier. 5G behöver fiber och fiber gynnas av 5G-utrollningen.

I en färsk rapport från Post- och telestyrelsen i nära samarbete med Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) analyseras den digitala omställningen bland den svenska befolkningen till följd av pandemin. Rapporten från PTS visar att omställningen hos den svenska befolkningen gått bra och att en stor andel av befolkningen ställt om väl och nyttjar digitala verktyg i en större utsträckning idag än innan pandemin. PTS lyfter dock fram att det fortsatt finns ett behov att fortsätta arbetet med digital inkludering, inte minst mellan stad och landsbygd för att minska digitala klyftor.

Post och telestyrelsen skriver:

”Trots omfattande arbete och undervisning på distans har de elektroniska kommunikationsnäten i huvudsak klarat den ökade datatrafiken under pandemin. Behovet av väl fungerande kommunikationsnät har ökat samtidigt som skillnaden i tillgång till snabbt bredband fortfarande är stor mellan hushåll i tätort och glesbygd. Här behövs fortsatt fokus på utbyggnad, där många aktörer måste bidra och satsa för att den digitala omställningen ska kunna ske i alla delar av landet.”

Det kommer av naturliga skäl alltid att finnas skillnader på livet i staden och livet i glesbygden, men det ska inte vara brist på bra uppkoppling som orsakar dessa skillnader.

På grund av digitaliseringen pågår en ständig transformation av samhället. Pandemin har accelererat användningen av digitala verktyg för kommunikation. Även handel, arbete, vård och skola har visat sig fungera till viss grad på en digital arena samtidigt som det har exponerat hur sårbara vi som individer är, om du inte har en bra bredbandsuppkoppling kan det vara svårt att ta del av eller medverka i den ökade digitaliseringen och ibland kritiska samhällstjänster. Det har länge talats om en ”ruralisering” som möjliggörs på av en ökad digitalisering, inte minst nu när pandemin skapar nya vanor att arbeta på distans vilket innebär att arbetet inte blir platsberoende. Men för att denna flytt till landsbygden, både för privatpersoner och företag, ska vara möjlig och erbjuda likvärdiga möjligheter som i städerna ställs höga krav på uppkoppling.

Digitaliseringen av samhället inleddes mycket tidigare än år 2020 och pandemin. I framtidsscenarierna i Ytterbyn 2030 beskrivs digital teknik, tjänster och tillämpningar som existerar redan idag i mindre skala och i kontrollerade miljöer i forsknings- och utvecklingsprojekt. För en generell utrullning av denna typ av uppkopplad teknik och digitala tjänster och för att de ska vara tillgängliga för alla och överallt krävs också bättre uppkoppling.

Ytterbyn 2030 utgår ifrån fyra olika temaområden, inom samtliga områden visas att behoven av fullgod bredbandsuppkoppling kommer att finnas. Exempelvis inom offentlig sektor, inom näringslivet och i människors vardag. För offentlig sektor rör det sig om leverans av kritiska, digitala välfärdstjänster (vård, omsorg, undervisning, etc.) mot medborgare såväl som digitala tjänster för den interna verksamheten som exempelvis drift, övervakning, (preventivt) underhåll och simuleringar med hjälp av uppkopplad teknik. För näringslivet handlar det om att säkerställa att det finns förutsättningar för exempelvis automatiserad produktion, autonoma transportmöjligheter för gods, uppkopplad maskinpark, avancerat dataanalys i realtid, etc. Men det handlar också om att kunna attrahera medarbetare genom möjligheten till högkvalitativa digitala möten oavsett var företaget eller medarbetaren befinner sig, och helt grundläggande handlar det om att det ska vara möjligt att sköta ett företag i glesbygd på samma villkor som i staden.

För individen handlar det om trygghet och oberoende genom att kunna ta del av samhällets tjänster oavsett var man befinner sig tillfälligt eller permanent, att kunna jobba på distans på vilken plats som helst och att kunna ta del av digitala kultur- och fritidserbjudande på lika villkor som alla andra.

Slutsatser från rapporten Ytterbyn 2030:

- Kvantitativa mål i Regeringens bredbandsstrategi bör kvarstå.
- Fortsatt fiberutbyggnad på landsbygden.
- En mix av 5G och Fiber behövs.

"En fortsatt fiberutrullning är inte bara en förutsättning för att nå regeringens bredbandsmål, men även en möjliggörare för en positiv samhällsekonomisk transformation av landsbygden och en viktig nyckel till ett geografiskt och digitalt jämställt samhälle."

**§ 18 Diskussion om bredband på Landsbygden i
Falun****Sammanfattning**

Diskussion om bredband på landsbygden i Falun och om hur Landsbygdsrådet ska arbeta med frågan. Diskussionen börjar i mindre grupprum för att sedan avslutas i en helgrupps diskussion.

Frågor som diskuterades:

- Vilka tankar väckte föreläsningarna hos er idag om bredband på landsbygden?
- Hur tror ni att Falu kommuns landsbygds utveckling påverkas av att ha/inte ha bredband på landsbygden?
- Upplever ni att målet i landsbygdsprogrammet kring bredband fortfarande är aktuellt idag och framåt?
- Hur vill ni att vi ska fortsätta att arbeta med bredbandsfrågan i landsbygdsrådet?

Grupp 1 (Agneta Ängsås, Tony Källgren, Anders Runström och Jenny Drugge):

Det finns en stor sårbarhet i det digitala samhället samtidigt som det finns stora möjligheter för utveckling. Fiberutbyggnad "traditionellt" med fibertrådar i backen behövs i kombination med ny teknik som exempelvis 5G för att komma snabbare fram i utbyggnaden. Både landsbygden såväl som staden mår bra av att landsbygden får en god digital infrastruktur i form av fiber då det gynnar alla sektorer och arbetsmöjligheter på landsbygden. Det är viktigt för oss kommunala politiker att fundera om vi ska ge mer kommunala bidrag för fiberutbyggnaden för att nå platser med få hushåll eller svår terräng. Det krävs stora satsningar för att komma i mål med fiberutbyggnaden på landsbygden och det är viktigt att det även finns privata aktörer som satsar på att bygga fiber. komplexiteten idag ligger mycket i att det är kommunen som står ensam kvar när det är få fastigheter långt bort som behöver anslutas.

Grupp 2 (Britt Källström, Jonas Lennérthson och Veronica Zetterberg):

Det är viktigt att vi i kommunen går vidare med fiberutbyggnaden för att få en högre täckningsgrad även på landsbygden. Det kan vara en idé att Kommunbygderådet hjälper kommunen att uppmana medborgare på landsbygden att ansluta sig till fiber och varför det är viktigt. Målet i Landsbygdsprogrammet är bra och behöver nog inte ändras utan det är måluppfyllelsen vi behöver jobba med då den är undermålig i dagens läge på landsbygden. Utgångspunkten är att alla som vill ska få bredband genom fiber och att alla ska förstå varför det är viktigt.

Grupp 3 (Martina Nilsson, Michael Wirhed, Maria Petri och Rolf Garadén).

En viktig grundfråga att ställa sig som en utgångspunkt är, vad är bredband? Bredband kanske inte är samma sak idag som när målet i landsbygdsprogrammet sattes upp? Det kan vara väl värt att satsa på ny teknik för den där sista procenten på landsbygden som är svårtillgänglig att bygga fiber till eller klassas som "för dyr". Det kanske också kan vara värt att undersöka om fler skulle känna sig lockade av att ansluta till fiber om investeringen skulle bli en löpande kostnad under ett visst antal år istället för en klumpsumma?

Sammanfattning av helgruppsdiskussion: Hur arbetar vi vidare med bredbandsfrågan i Landsbygdsrådet?

Landsbygdsrådet måste bevaka och följa upp med rapporter i nära samarbete med FEV. Väldigt bra att Jenny Drugge kunde vara med på rådmötet idag då frågorna lyfts i rätt forum och detta är ett bra sätt för rådet att arbeta med frågan. Viktigt att Landsbygdsrådet arbetar tillsammans med FEV, Kommunbygderådet och intresseföreningarna för att få upp anslutningsgraden och att det hålls bra dialoger där det tydligt framgår varför det är viktigt att ansluta sig till fiber. Ytterligare en diskussion kanske behövs om målet ska vara uppdelat på tätort och landsbygd eller om det ska stå som idag, ett mål för hela kommunen. Viktigt att också vidare diskutera vilket stöd som behövs från kommunen för att nå alla områden.

§ 19 Uppdatering av projektet Landsbyggare Falun

Sammanfattning

Martina Nilsson presenterar först sammanställningen av boendeenkäten innan hon gör en halvtidsavstämning av projektet Landsbyggare Falun.

Under våren skickades ca 4200 vykort ut till fastighetsägare som saknade folkbokförd på sin fastighet. De uppmanades att fylla i en boendeenkät på Falu kommuns webbsida och ca 500 svar kom in till enkäten. De flesta svarande använde (som väntat) huset som fritidshus. Arbetet har satt ljuset på landsbygden och boendefrågan där: hos de som tog emot vykortet, i diskussioner och genom två artiklar i lokaltidningarna och ett radioinslag. Ett 40-tal medborgare som fyllt i enkäten har också kontaktats och vid behov fått upplysningar samt lotsats vidare till kollegor på kommunen eller mäklare. En sammanställning finns på www.falun.se/landsbygd.

Martina ger en översiktlig bild av aktivitets- och delmålsuppfyllelse i projektet. Hon lyfter sedan vad hon anser vara den största utmaningen och framgångsfaktorn för projektets långsiktiga resultat, den urbana normen internt på kommunen. Med hjälp av exempel tagna ur enkätensvaren föreslår hon ett annat perspektiv på Faluns landsbygd och kommunen som helhet och efterfrågar visioner för landsbygden.

**§ 20 MOS Ansökningar om projektmedel ur
Stiftelsen för fritidens främjande i Falu
kommun 2021 (KS0074/21)****Beslut**

Landsbygdsrådet beslutar att rekommendera kommunstyrelsen att besluta enligt följande:

- Aspeboda bygdegårdsförenings ansökan om 45 000kr beviljas.
- Svedens Ponnyklubbs ansökan om 95 000kr beviljas.
- Kråkan Kultur och teaters ansökan om 38 000kr beviljas.
- Bjursås-Leksands Fiskevårdsområdesförenings ansökan om 130 000kr beviljas.
- Sågmyra Skol IFs ansökan om 40 000kr beviljas.
- Österås byalags ansökan om 60 000kr beviljas.
- Norsbo-Hinsnorets bystugeförenings ansökan om 574 000kr avslås med motiveringen att föreningen behöver inkomma med en ny uppdaterad ansökan med offerter som underlag för att Landsbygdsrådet ska kunna ta ställning till projektet i sin helhet.
- Svärdsjö intresseförenings ansökan om 1 300 000kr återremitteras med motiveringen att det är ett stort projekt som Landsbygdsrådets AU vill göra ett studiebesök på platsen och för att kunna ställa frågor för att kunna bereda ärendet.
- Envikens jaktskytteklubbs ansökan om 425 000kr återremitteras med motiveringen att Landsbygdsrådet vill få mer information om sig frågande hur klubben arbetar med ungdomar då detta inte framgick tydligt av ansökan. Detta för att möta stiftelsens stadgar.

Sammanfattning

Maria Petri och Veronica Zetterberg anmäler jäv och deltar inte i besluten.

Beslutsunderlag

- Ansökan Stiftelsen för fritidens främjande Envikens jaktsskytteklubb, 2021-08-23
- Ansökan Stiftelsen för fritidens främjande Österå byalag, 2021-08-23
- Bilaga 1 Envikens jaktsskytteklubb, 2021-08-23
- Bilaga 2 Envikens jaktsskytteklubb, 2021-08-23
- Bilaga 3- Envikens jaktsskytteklubb, 2021-08-23
- Ansökan Stiftelsen för fritidens främjande Aspeboda sienceklubb, 2021-08-23
- Ansökan Stiftelsen för fritidens främjande Bjursås-Leksands Fiskevårdsområdesförening, 2021-08-23
- Ansökan Stiftelsen för fritidens främjande Kråkan kultur och teater, 2021-08-23
- Ansökan Stiftelsen för fritidens främjande Svärdsjö intresseförening, 2021-08-20
- Bilaga 1 Svärdsjö intresseförening- projektbeskrivning Gropen, 2021-08-20
- MOS Ansökan Stiftelsen för fritidens främjande Sågmyra Skol IF utrustning
- Ansökan Stiftelsen för fritidens främjande, inköp av en ponny Svedens Ponnyklubb
- Ansökan Stiftelsen för fritidens främjande, lekstuga, Norsbro Hinsnoret bystugeförening

§ 21 Övriga frågor

Inga övriga frågor togs upp på mötet.

§ 22 Ordföranden avslutar mötet

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Justerare : Agneta Ängsås

Sekreterare : Hanna Wickström

Ordförande: Mats Dahlberg